

studiose que possunt odium causare. et huiusmodi quod
mortale est ut frequenter solet facere nurus contra
socrum et e contra. Si tamen dicit aliquis unde orta est dis
sensio inter amicos vel consanguineos non hoc in
tendens. sed quod incaute locutus est et de se non est
mortale. sed potest esse ratione scandali. ¶ Si quis tam
tum intendit malam amicitiam vel conversationem alicui
cum aliquo ne alius decipiatur congruis modis
non est malum. ¶ De exultatione in adversis proximi.

Ividens damna et mala sui huiusmodi quibus iniu
det. vel ad quos odium habet. letatur deliberato
aimo. de malo illorum est mortale. Secus si non delibe
rato animo letatur aut de malo inimici. non in quantum
malum est. sed in quantum non poterit ei nocere potest
esse sine peccato. ¶ De tristitia in prosperis proximi.

Oristitia in prosperis proximi. differt ab invidia
in hoc quia invidia tristatur de bono proxi
mi. et propter hoc cogitat. et desiderat quomodo mala
habeat. Sed contingit sepe quod non patitur ille damna
que ei appetit. sed magis prospera sibi contingunt et
de hoc tunc amplius tristatur. et est mortale si
tamen fit cum consensu rationis. ¶ De detractio
ne etiam filia invidie habes super in. c. de octavo
precepto.

27.

Ira nec non speciebus et
Ra Est appetitus vindicte. et vi. ¶ filii eius
cum capitale. quod frequenter ministratur

cum odio. unde interrogandus est de ea ut sequitur

Si vii; propter aliquem defectum in se vel alterum commissum desideravit vindictam seu punitionem alicuius. quocumque. et a se vel a deo. vel ab alio solum intendens satisfacere animo suo irato: mortale est a hoc quando intendit istam punitionem absque oratione. et etiam si nobile malum intendat cum consensu rationis. quod alias veniale est. ut est ira propter familias in gubernanda familia sua. nisi tamen illa fiat modo prescripto. **S**i iratus contra seipsum propter aliquem defectum. turbatur contra se. quod veniale est. **S**i iratus contra deum propter aliquod flagellum murmurat corde vel ore. impatienter ferens: quod potest esse mortale et veniale secundum modum impatientie. **De indignatione**

Indignatus est contra aliquem. non valens eum videre. vel audire reputans indignum. quod illi displicuit. cum potius debet sibi servire: quod veniale est contra. Et si propter hoc retinet sibi loquelam et per alia signa ostendit sibi displicentiam. quam auferenda sunt ad tollendum scandalum proximorum et opinionem odii. **S**i petenti veniam. et parato satisfacere de iniuria. non dimittit vel reconciliatur. quod mortale est

Secogitavit diversas. **De timore mentis**
vias et modos ad vindicandum se de iniuria. et hijs implevit mentem cum cogitationibus alterius: quia secundum processum potest esse mortale et veniale

Sex ira clamavit contra aliquem. **De clamore**

inordinate et confuse et furiose loquendo. veniale est
dicitur. Si tamen expressam sibi dixerit iniuriam propter
quam scandalizari possit. mortale est. ¶ De contumelia

Si dixerit alteri verba iniuriosa. importanter vi-
cia vel opprobria. animo iniuriandi. ut vocando ali-
quem furem. aut proditorum. vel alias inhonestam perso-
nam aut dicendo homini mala vel alia de partibus suis
quia mortale est. ¶ Si dixerit verba opprobriosa fa-
milie sue. vel discipulis vel subditis suis causa cor-
reptionis. si fit debito modo et honeste. est sine pec-
cato. alias dicitur veniale. nisi tamen infamatoria di-
ceret. unde sequeretur magnum scandalum. quia
tunc esset mortale. ¶ De blasphemia.

Si blasphemavit aliquem animo deliberato. ut per-
cuteretur vel castigaretur in hoc tali maledictio est
maledictio in malum eius. est mortale. nisi hoc af-
fectaret ad emendationem. Si autem hoc non deside-
ravit sine rationem. sed sine subito motum id est quod tamen
si contingeret. valde doleret. sic est veniale. et dicitur fit a pu-
tibus erga filios. cum ex ira subita quandoque male-
dicunt ipsis. quod tamen corde non vellent. ¶ Si maledi-
xit annum vel diem. aut horam natiuitatis sue. et minimo
malis coniunctionis. et homini animo deliberato mortale
videtur. Si tamen ex solo primo motu ite hoc fecit. est ve-
niale. ¶ Si maledixit creaturis irrationabilibus et
hoc fecit in detestationem creatoris. vel in damnum
domini eorum est mortale. alias esset veniale. et otiosum

Si blasphemavit animas defūctorū suorū pntū
vel aliorum hōim: vidē mortale. qz vidē intendere
notabile damnū vel malū. a hoc idē cum sibi pfi
maledicit ex impatiētia. **S**i blasphemavit dia
bolum. malū est qz otiosū saltē. **De maledi
ctōne dei a scōrum dictum est s̄ in sc̄do precepto.**

De rixa. que fit cū hoies ex ira se inui
cem percūtiunt etiam interrogandū est. Nā que fit
animo nocendi vel iniuriādi. ut in adultis ē mor
tale. a in incipiente. Idem in psequente si fit aio
vindicandi. **Sec̄o** si fit aio defendēdi se tātum vel
ad exercitium ut pueri faciūt. **De sedicōne**

Seditio est quādo vna pars ciuitatis insurgit cō
trā aliam. a ex pte eius qui iniuste mouit. est mōz
le. a in omnibus sequentibz eū. a tenētur de oibz
dampnis inde secutis alteri parti. **Ex** pte autem
eius qui resistit iniuste sedicōi mote cōtra se vel cō
tra bonum cōe ciuitatis. nō ē secūdū se peccatum
nisi misceantur odia a vindicacōes. quod ut fre
quenter accidit in hōi. **Quādo** etiā ex resistētia
sequerentur alteri pti multa picula a mala ceden
dū esset per partē resistantem sic. qz alias nō eua
deret multa peccata que in cōflictu partium seque
rentur. **Si** quis est etiam ita parciālis a ita obsti
nat⁹ animo. vel aliē parciālis. qz appetat ex t̄mimū
alterius partis exilium. l̄ damnū. per fas vel ne
phas paratus etiā in malis sequi ptem suam

ut sunt in ytalia. guelfus. ⁊ gibellin⁹. non est sine peccato mortali. et in malo statu. Similiter si ex hoc vel alias. iniuste operam dedit ad expellendū aliquem. vel impedit ne possit reuertī. ¶ De homicidio etiam filia ire dictū ē supra in quinto precepto. ¶ De quarto peccato mortali. s. Accidia ⁊ speciebus ⁊ filiabus eius. 26.

Accidia est quartum peccatum capitale et importat tedium bene operandi. Unde in interrogandum est de ea. Si ita accidiosus et artediatus est quod habuit in horrore bona diuina. ⁊ in abhominacione spūalia ⁊ opera bona ad que tenetur. ut precepta dei ⁊ ecclie ⁊ hoc cum cōsensu racōnis. quia mortale est. si tamen habet tales motus scdm sensualitatem. cum tamen diu splicentia racōnis. est veniale. ¶ Si ita contristatus est de morte consanguinei. vel alio casu. quod penitet eum benefecisse. vel proponit amplius non benefacere. ⁊ dimittit aliqua necēaria ad salutem ut audire missam. ⁊ huiusmodi. quod ē mortale. ¶ Si ita contristatus est quod vellet nūquā fuisse creatū vel natum se in mundo. vel quod eēt animal brutū. vel quod vellet mori quocūque etiam siue male siue bene. dum modo hinc exiret. talis tristitia scdm consensū racōnis est mortale. ¶ Si esset ita contristatus de cauā aduerso quod iurrēt in grauē infirmitatem propter nimiam tristitiā perdens somnū. aut dimittēs cibū ⁊ huiusmodi